

Polak Sumienny

PISMO CODZIENNE N. 61.

PIĄTEK dnia 25 Lutego 1831 roku, o godz: 8 rano.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

ROZKAZ DZIENNY.

W Kwaterze głównej
W Warszawie Dnia 6. Lutego 1831 r.

Przechodzą na stopień Majorów.

W Pułku Strzelców konnych byłej Gwardyi, Kapitanowie: Wołowski Jan, odkomenderowany do Sztabu Jenerała Dywizyi Klikiego, i Całkowski Gabryel, Adjutant polowy tegoż Jenerała, z pozostawieniem go przy Sztabie rzeczonym.

Postępują na Majorów:

W Pułku Strzelców konnych byłej Gwardyi: Kapitan Roszkiewicz Felix, z Pułku 1. Strzelców konnych.

W Pułku 1. Strzelców konnych, Kapitan Patek Franciszek.

W Pułku 2. Strzelców konnych, Kapitanowie: Pawłowski Karol, z tegoż Pułku, i Wierzchlejski Antoni z Pułku 3. Ułanów.

W Pułku 4. Strzelców konnych: Kapitanowie: Malczewski Sebestyan, odkomenderowany do Sztabu Dywizyi Strzelców konnych, z pozostawieniem go przy tych obowiązkach. Borkowski Łucyan z tegoż Pułku, i Czyżewicz Józef z Pułku 3. Ułanów.

W Pułku 1. Ułanów: Kapitan Dżimiński Antoni, odkomenderowany do Sztabu Gubernatora miasta Warszawy, zostawując go przy tymże Sztabie.

W Pułku 3. Ułanów: Kapitan Dębicki Józef.

W Pułku 2. Ułanów: Kapitanowie: Grabowski Hieronim, Adjunkt Sztabu Głównego, z pozostawieniem go przy tych obowiązkach. Borowy Konstanty z tego Pułku i Sulejewski Łukasz z Pułku 1. Ułanów.

W Pułku 4. Ułanów: Kapitan Kossakowski Felix.

W Dywizyonie Karabinierów: Kapitan Miracki Nikodem.

Przechodzą na Stopień Kapitanów.

W Pułku Strzelców konnych byłej Gwardyi: Porucznicy: Jozewicz Adam Kwatermistrz, z pozostawieniem go przy tych obowiązkach. Tycz Kazimierz Orłowski Ignacy, Nowodworski Wincenty, rekomendorowany do Sztabu Jazdy, Osmolski Mikołaj, Adjutant polowy Jenerała Dywizyi Wejsenhoff. Choromański Józef, Adjutant polowy Jenerała Brygady Milberg. Tomkowicz Henryk, Adjutant pułkowy. Kruszewski Ignacy, Adjutant polowy przy boku Jasnio oświeconego Xięcia Naczelnago Wodza, i Kręciewski Antoni, Kassyer Pułkowy, wszyscy ostatni siedmiu z pozostawieniem przy obowiązkach jakie dotąd pełnią, — Laudauski Wincenty.

Postępują na Kapitanów.

W Pułku 1. Strzelców konnych. Porucznicy: Siemoński Wilhelm, Kurowski Onufry, Wendorf Ignacy, Saczyński Jakób Kassyer, z pozostawieniem go przy tych obowiązkach, Szuldes Wincenty, Łapiński Andrzej i Bułharyn Joachim.

W Pułku 3. Strzelców konnych: Porucznicy: Porębiński Ferdynand, Adjutant polowy Jenerała Bry-

gady Przebendowskiego, zostawując go przy tych obowiązkach, Pomorski Antoni, Domaniewski Ignacy Necki Józef, Woroniecki Książę Henryk, Rogowski Michał, Adjutant polowy Jenerała Brygady Przebendowskiego zostawując go przy tych obowiązkach, Bardzki Felix i Miler Adam, Adjunkt Sztabu Głównego, z pozostawieniem go przy tych obowiązkach.

W Pułku 2. Strzelców konnych. Porucznicy Kurowski Tadeusz Kassyer, Jezierski Julian, Kramarski Jan, Dworzecki Dominik, Madaliński Mikołaj i Czarnomski Piotr, Adjutant Pułku, zostawując pierwszego i ostatniego przy swoich obowiązkach.

W Pułku 4. Strzelców konnych: Porucznicy: Brzeski Paweł, Giersz Karol, Szelechowski Jan, Porczyński Antoni, Halbe Antoni, Schendel Ludwik Adjutant Pułku, ostatni z pozostawieniem go przy dotychczasowych obowiązkach.

W Pułku 1. Ułanów: Porucznicy: Kwieciński Walenty; Nowakowski Piotr Kassyer, Wide Korneli, Gołębiowski Felix Kwatermistrz, Strzemieczny Tomasz, Adjutant polowy Jenerała Brygady Tomickiego, Łodziński Józef, Karbowski Rudolf, Ostrowski Tadeusz, Adjutant polowy Jenerała Dywizyi Weysenhoff, Kuczyński Karol z Pułku 4. Strzelców konnych, zostawiając każdego przy wskazanych sobie obowiązkach.

W Pułku 3. Ułanów: Porucznicy: Cichocki Wincenty, Swieżawski Karol, Majewski Ignacy Adjutant Pułku, Niwiński Bernard, Bogucki Kajetan, Zieliński Jan, Falkowski Józef, Nizowski Antoni Kassyer, i Filipowicz Jeremiasz, ostatni z Pułku 4. Strzelców konnych, zostawując trzeciego i osmego przy dotychczasowych obowiązkach.

W Pułku 2. Ułanów: Porucznicy: Gajewicz Felix, Mielcki Wojciech, Żwan Antoni, Kazanowicz Jan Kassyer, i Poniatowski Stanisław, zostawując przedostatniego przy obowiązkach jakie dotąd pełni.

W Pułku 4. Ułanów: Porucznicy: Piegłowski Wawrzyniec Kassyer, Techmański Paweł, Żwan Michał Wysokiński Ludwik, Senakiewicz Jan, Gwałtygier Dywizyi Ułanów, i Sadłucki Leopold z Pułku 2. Ułanów, zostawując pierwszego i szóstego przy dotychczasowych obowiązkach.

W Dywizyonie Karabinierów: Porucznicy: Sikorski Łukasz, Białogłowski Franciszek, i Wyganowski Franciszek.

(dokończenie nastąpi.)

O więźniach w Warszawie.

Artykuł nadesłany.

Gdy w dzisiejszem położeniu naszym nurtujemy wszystkie źródła, z których jakokolwiek korzyść dla ojczyzny wypłynąć może, nie od rzeczy zapewne będzie, wspomnieć kilka słów o téj ludności którą powszechnie za niebezpieczną dla porządku towarzyskiego uznajemy, i na którą czy to dla jakiejś źle zrozumianej delikatności uczucia, czy też dla u-

powszechnionego przesądu, nikt dotąd nie zwrócił uwagi. — Chcę mówić o więźniach po różnych Instytutach karnych osadzonych w ogólności, szczególniej zaś ograniczę się skreśleniem krótkich spostrzeżeń, jakie mi sposobność w tutejszym Domu kary i Poprawy uczynić pozwoliła. — Pełniąc w tym gmachu poruczony mi obowiązek służby, jako skłonny i przywykły do zapuszczania się w bliższe rozpoznanie stanu rzeczy pragnąłem zgłębić nietylko tryb postępowania istniejącej tam Administracyi, lecz zarazem i to co jest najważniejszym, to jest poznać ducha i dążenie ludzi w istocie nieszczęśliwych, których legalne Instytucye na długoletnie cierpienia wskazały, i którym podług ukanonizowanych zasad już podobno nigdy świetniejszego miejsca w społeczności zająć nie wolno. — Przy takim przymuszonym i obowiązującym wyobrażeniu, jakże bolesno było dla mnie widzieć, iż ojczyzna nie ma korzyści ale raczej wielokrotne straty ponosi, gdy w obecnym zwłaszcza położeniu, kiedy cały dawny porządek wstrząśniony i przestoczony został, ta jedna instytucya, jakoby najświętsza i żadnym modyfikacyom ulegać nie mogąca, odtąd za nietykalną jest uznana. Radbym uczynić najrozsądniejszych mężów i najgorliwszych patriotów świadkami tej rozmowy jaką miałem przed kilku dniami z niektórymi więźniami Domu Kary i Poprawy; myślę, że wszyscy zgodziliby się na te wnioski, które poniżej umieszczę.

Są tam ludzie różnego powołania; różnego stanu, różnego sposobu myślenia, ale wszyscy w jednym zapale najściślej się jednoczą, wszyscy goręją żądzą wylania krwi za byt i za swobody ojczyzny. — Spytaj się najprostszego więźnia, który może w kaydanach osiwiłać, i w którym wszystkie inne szlachetniejsze zamilkły uczucia, nad czém dziś najwięcej boleje? odpowie bez wahania i ze szczerością malując wyraz duszy jego, iż nad tém jedynie, że dziś nie orężem, nie kosą; ale więzami szczękać musi. Zdaje mi się, że takie uczucie jest niewątpliwą rekojmią zdolności odrodzenia się każdego. — Czyliżby surowy prawodawca nie mógł odstąpić cokolwiek z zasad swoich na korzyść Patrioty gdyby ten przekonał go, że celom jego zadosyć się stanie, a może nawet prędzej i pomyślniej one osiągnięte będą, jeśli złamiemy na teraz ustalone formy, i te gnijące siły Narodu na pole bitwy przeniesiem. Ja myślę, że pierwszy nie może podług niezmiennych w naturze rozumu i serca wykrytych prawideł nic innego po więźniach wymagać, jak poprawy. — Pozwalam że w chwilach ciszy powszechniej, w czasach nieprzerwanego pokoju sama tylko instytucya pracy przy innych pomocniczych środkach ten cel osiągnąć potrafi: — ale w czasie ogólnego wstrząśnienia, w czasie koniecznego ruchu Narodu, czy ten tryb jest przyzwoitym, czy jest naturalnym? — W pokoju karzmy i poprawiamy pokojem, lecz w wojnie zwłaszcza tej natury jak nasza, niechaj i kara i jej cechą naznaczona będzie. — Zlebyśmy zrozumieli nasz interes, gdybyśmy w pośród ostatecznych wysiłów wszystkich źródeł, to jedno zarzucali. — Taką zresztą jest natura serca ludzkiego, że za głównym popędem urządzi wszystkie swoje skłonności. — Ci więźnie co przez nałogi swoje zdają nam się być niebezpieczni, zapomną o nich i wyrzekną się ich na zawsze, gdy dogodzimy ich szczeremu pragnieniu; gdy ich przeniesiemy w szeregi obrońców kraju. — Szlachetniejsze uczucia i widoki ogarną ich umysły — jak senna mara októrej radziby zapomnieć, wydawać im się będą dawne stosunki, a nadzieja zajęcia na nowo tych przy-

jemnych współczesności moralnych siedlisk, których utratę z boleścią wewnątrz, do haniebnej wiodącą rezygnacyi wspominają, nadzieja którą tak łatwo ożywić, dokona pewnie w jednej chwili tego eoby może wątpliwym było skutkiem długich lat uciemiężenia. — Tak sądzić muszą po tych więźniach, których widziałem, i z którymi mówiłem, a oni zaręczyli mi, że bardzo mało z pod tego ogólnego prawidła wyłączyć można. — Są to wreszcie ci tylko więźnie, co do ulaskawienia przedstawieni zostali, bo innych jak o tém rapport Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji na Sejmie przedstawiony przekonywa, rozestano do innych więzień w kraju, dla ulżenia Stolicy zbytecznego w stanie wojennym ciężaru. — O gdyby raczej ten ciężar z całego Narodu zdjęty został! Na co tak ogromne koszta, na bezczynną masę ludności wykładać? na co kępować te ręce, które bardzo bezpiecznie, i bardzo korzystnie na wrogów naszych uzbroić można? — Jakie wreszcie są te zbrodnie co ich obciążają? — Powiedzmy otwarcie, powiedzmy na pociechę naszą, że mało jest w Polskim Narodzie tych obmierzłych zakamieniałych zbrodniarzy, na których ludzkość się wzdryga, a o których często z dzienników obcych narodów dowiadujemy się. Zamnożona ludność, i długi pokój zapchał u nas więzienia, a może i kodex i sądownictwo część winy na siebie przyjąć musi, ale obecny stan rzeczy już temu położył tamę i nadal zupełnie położy. Uprzątnijmy tych co jęczą, jak nam tego rozsądne zastanowienie i okoliczności dozwolą, a na przyszłość nie lękajmy się tak liczego do więzień napływu. Po wypędzeniu wrogów za Dzwinę, będziemy mieli czas swobodny, do poprawienia błędów i w tej gałęzi Instytucji krajowych. O tém tylko nadmieniam, co jak myślę zdoła uderzyć rozważających rzeczy gruntownie odemnie; nie mogę przecież wstrzymać się od napomknienia jeszcze jednej uwagi: Wspomniałem już wyżej, że ci więźnie co dziś w domu kary i poprawy (nie licząc szpiegów) jeszcze się znajdują, przedstawieni są do ulaskawienia, i dzień za dniem wyglądają wolności z dotkliwem utęsknieniem, nie wiem co ja dla nich opóźnia, zwłaszcza że przy ich jednostajnych chęciach poświęcenia się dla Ojczyzny, przyspieszyły ją należało, lecz uderzyło mnie bardziej nad to wszystko dziwne i barbarzyńskie jakieś obchodzenie się z niemi Administracyi miejscowej. Nie wiem czyby to był dalszy ciąg systematu wygnanego i obrzydzonego Rządu, ale sami więźnie wyznali owszem, że to jest skutkiem odstąpienia w czasie rewolucji głównego nadzoru jaki rozciągał Hrabia Skarbek, którego oni ojcem swoim nazywają. Członek jeden podrzędny tej Administracyi, nie wiem na mocy jakiego upoważnienia w czasie nocnych rewizji, którym obecnym byłem, bez żadnej winy tak haniebną, tak moskiewską obkładał ich chłostą w obliczu nawet wzdrygających się Gwardzistów, że patrząc na to, zdawało się, jakby to miejsce było oderwaną Kameczatkę stepą, lub też nikczemnem Algieru łożyskiem. Strażnicy zaś, wierni jego siepacze uzbrojeni są zwierzęcemi żyłami do knutowania nieszczęśliwych ofiar, i w głos im urągają, że nie masz już Skarbka, który was zasłaniał od sromotnej kaźni. — Przebóg! więc na tej niwie, z której potworne despotyzmu wyrwano korzenie, już tak zgubne pokazują się nasiona! więc w samém łonie oswobodzonego narodu, pod bokiem liberalnego do godności człowieka zastósowanego Rządu, tak haniebne północnej dziczy właściwe spełniają się srogości? Ci ludzie mogliby

być wkrótce wolnymi, mogliby przejść do rządu ludzi szlacheckich, co w najświętszej sprawie bohatyrskie piersi wrogom za puklerz Ojczyzny stawiają; o jakżeby ducha ożywiać! jakby ich wznosić potrzeba do przejścia się zaszczytnym powołaniem a tymczasem ciemny, i godny dawnego Pana sługa żelazną dłonią tępi w nich ostatek niedoścignętej czułości i martwemi czyni na wszystko co tylko rzetelną poprawę sprowadzić może! O jakże bolesno jest widzieć człowieka bez wyższych wyobrażeń, bez znajomości serca ludzkiego, władającego tak samowolnie znaczną masą ludności, i onę poświęcającego swoim przywidzeniom. Nie dziw że nie było poprawy w ludziach obłąkanych, bo pewno ci, którzy czuwali nad tém, wszyscy podobnych trzymali się zasad; ale spodziewać się należy, że Rząd światły, Rząd moralny, wypleni te zapleśniałe moskiewskiej fabryki maszyny urzędnicze, a godnemi ludźmi miejsca zwłaszcza tak ważne osadzi.

Członek Gwardji Narodowej.

Byłem świadkiem czynności Lekarskich w pałacu Ordynackim, i trudno sobie wystawić do jakiego stopnia ludzkość, czułość i zdatność, jest zaletą naszych wojskowych Lelarzy, którzy ratowali rannych bohaterów wolności. Dnia 21 b. m. od godziny przed 3cią do późnego wieczora pracowali Wżny Sztabs-Lekarz Cymerman, Kochowski, odznaczając się swą cierpliwością i radami swego talentu; Wżny Dębski i Boncewicz szczególniejszą zręcznością w operacjach chirurgicznych dowiedli niepospolitą zdatność. I tak gdy P. Dębski dokończył operacji amputowania ręki jednemu choremu, w tej samej chwili obok leżący chorzy widząc z jaką szybkością i ujmą boleści ich kolega pozbył się niezdatnego członka, prosili aby ten sam Lekarz i im podobne wykonał operacje, co po naradzeniu się wszystkich Lekarzy uskuteczniłem zostało.

Warszawa dnia 24 Lutego 1831 roku.

F. Dumański Ob. Gw. Naro.

ROZMAITE WIADOMOSCI.

Dnia 21 biała Chorągiew na fort-pocztach przednich straży nieprzyjacielskich powiewająca, dała znak mężnym wojownikom naszym, że nieprzyjaciel chce porozumieć się z nami, wysłani z naszej strony w skutek tego Officerowie, proszeni byli o rodzaj rozejmu i wolność pogrzebania licznych trupów nieprzyjacielskich, któremi pole zastane było. Waleczni obrońcy niepodległości narodowej, równie ludzcy po zwycięstwie jak mężni w boju, zezwolili na oddanie tej ostatniej posługi nieszczęśliwym ofiarom dumy i despotyzmu. Najechana ziemia przyjęła w łono swoje najezdniców. W czasie tego ponurego obrzędu, przysłany od Jenerała Witta Officer, oznajmił dowodzącemu w tym punkcie wojskiem polskiem Jenerałowi Krukowieckiemu życzenie Jenerała Witta porozumienia się z tymże. Jenerał Krukowiecki wysłał natychmiast swego Szefa Sztabu do Naczelnego Wodza, oczekując stosownych w tej mierze od niego rozkazów. Zezwolił na to Wódz Naczelny i posłał do wspólnej rozmowy ze Sztabu swego Podpułkownika Mycielskiego. Jenerał Witt po pierwszym przywitaniu, oświadczył swoje zadziwienie, że widzi Jenerała Krukowieckiego naprzeciwko sobie, gdy wspólnie z nim w innej sprawie walczyć miał nadzieję. Również zadziwienie okazał osiwiły pod Ojczystymi Chorągiewami Jenerał Krukowiecki widząc

Jenerała Witta zbrojno polską ziemię nachodzącego. Następnie uważał Jenerał nieprzyjacielski, który do uległości rozkazom swego Monarchy zdawał się wojownika naszego namawiać, że rewolucja przez garstkę młodych ludzi zrobiona, nie zasługuje na takie poświęcenie i się, na tyle ofiar.— Każde początki są małe, odpowiedział Jenerał Krukowiecki; to, co młodzi rozpoczęli, Naród już uświęcił; a zanedo szanuję głowy ukoronowane i tych, co do nich należą.— O Wielkim Xięciu chcesz mówić Jenerale, odezwał się Jenerał Witt, jest on tu niedaleko ze swoją kawalerją.— Nietylko Wielkiego Xięcia bym tu nie wymienił, odpowiedział Jenerał Krukowiecki, lecz ponieważ nie widzę jawnego celu naszego zjechania się, pozwolisz Jenerale abym go pożegnał.— Tak się zakończyła ta szczególna rozmowa, tak się zakończą wszelkie pokuszenia nieprzyjaciół o zachwianie mężnej stałości walecznych obrońców naszych.

Wczoraj oddział Sackena nadciągnął pod Warszawę i połączył się z wojskiem najezdniczym. Jest to ostatni posiłek jaki tylko Moskałom przyjsić zdoła. Z najpewniejszych źródeł donieść możemy, że prócz gwardji Petersburskiej, która w témże znajduje się mieście, i składa się z 30,000 ludzi, niema żołnierza mogącego pośpieszyć przeciwko nam w państwie rossyjskiem. Ostatnie więc wysilenie tego olbrzyma północy znajduje się o parę mil od Stolicy.

Około godziny 3, po południu wczoraj, oddział Sackena napotkał dwa nasze pułki, 2, i 6 piechoty liniowej i wnet pod Białogłką bój się rozpoczął. Waleczono krwawo i morderczo; cios jaki nasze dwa pułki zadały moskałom, jest ogromny, nie można z pewnością wiedzieć ile ich legło, ale niewątpliwie donosimy, że strata ich była okropna. Po dwakroć nasi mężnie szli na bagnety, ogień armatni był mały, najwięcej ręczną bronią i bagnetami waleczono. Strata z naszej strony jak się zdaje wynosi blisko 600 ludzi.

Nadszedł więc dzień stanowczy, dzień wielki, dzień rozstrzygający! całe wojsko nieprzyjacielskie złożone z 80,000 ludzi stoi już pod bronią. Nasze składające się z 50,000 nie licząc w to kossynierów którzy codziennie nadciągają i których oddział będący w Warszawie wczoraj połączył się z wojskiem, podobnież stoi na linii. Walka krwawa, walka okropna odbędzie się w prędko i rostrzygnie się los Polski, Europy, cywilizacyi, wolności ludów! Albo miliony ludzi, przestaną być ludźmi; wrócą do stanu ciemnoty, zwierzęcości! albo miliony ujrzą światło zbawienia, zrzucą sromotną osłonę despotyzmu i obskuratyzmu, i nowe życie, nowe świetne życie rozpoczną! Bóg sprawiedliwy! nie spuści sprawy wszystkich ludów! Miejmy ufność w Bogu! bo święta jest sprawa nasza!

Placówki rossyjskie ciągle do nas przechodzą. Żołnierze ci pokazywali wczoraj jęczmień gotowany, który im rozdają na żywność; ale wódki mają do zbytku.

Wykomenderowany w dniu zaonegdajszym oddział gwardji Narodowej Warszawskiej zbierał broń rossyjską na pobojowisku koło Wawra.

Podług znawców sztuki wojennej, i nasze i moskiewskie wojska tak mocne zajęły stanowiska, iż w żaden sposób bez największego niebezpieczeństwa, nie mogą na siebie wzajem uderzać, dopóki jakaś zewnętrzna albo uboczna z którejkolwiek strony nie zajdzie zmiana. Tymczasem muszą te oba wojska w bezczynnym zostawać oczekiwaniu. Jeżeli tedy taki stan rzeczy ma się dłużej jeszcze przeciągnąć,

dobrze byłoby po dwa pułki jeden jazdy, a drugi piechoty z baterją artylleryj, kolejno sprowadzać do Warszawy. Żołnierze i Officerowie tu przyjmowani z zapałem od mieszkańców, pokrzepiwszy siły i ducha jeszczeby, ohotniejsi i wytrwalsi wracali do swoich biwaków lub do walki z nieprzyjacielem.

— Kilkadziesiąt chorągwi białych z czerwonym krzyżem i napisem po Polsku i Rosyjsku w *Imie BOGA*, „za naszą i waszą wolność.“ przyniesiono przed Ratusz główny Warszawski, gdzie po przemowach gorliwych i patryotycznych mianych przez X. Kanonika Skulimowskiego, oraz uczonego Gołuchowskiego po dopełnionem błogostawieństwie odniesione zostały do Pułków, aby je widzieli a nawet zdobyli Roszanie, z których ani wątpić są tacy co cenią święte prawa ludów swobody. Jedna z tych chorągwi powiewa na ratuszu.

— Wczoraj z wojska Moskiewskiego przeszło do nas dwunastu żołnierzy którzy się zaciągnęli natychmiast do legii Wołyńskiej.

— Dezercya w wojsku nieprzyjacielskiem ciągle się wzmacnia; nie ma dnia żeby kilku na naszą stronę nie przeszło.

— Wczoraj pod Serockiem oddział Kozaków miał przejść Narew lecz wnet napadnięty został od naszych i przed południem z tamtej strony słyszano kanonadę.

— Potwierdza się wiadomość o powstaniu w Modenie, Reggio i Bononii wybuchem w dniach 3 i 4 Lutego r. b.

— Teraźniejszy Papież Grzegorz XVI jest bardzo światły i uczony. Posiada dokładnie języki wschodnie, a Jego sposób myślenia jak się dotąd okazywało zupełnie zgodny jest z duchem naszego wieku. Słowem jest godny następcą Piusa VIII najliberalniejszego z Papieży.

— Jeńcy Rosyjscy do Warszawy przyprowadzeni doznają wszędzie ludzkiego i szlachetnego przyjęcia, a to zupełnie przeciwnie z tém co im o nas mówiono. Gdy jednemu Officerowi Rosyjskiemu wziętemu w niewolę dnia 19 oświadczone, że ma być odprowadzony do Warszawy, przerażony został tą wiadomością. Zapytany o przyczynę przestachu wyraził, że lęka się zawziętości ludu Warszawskiego który, jak słyszał wszystkim jeńcom Rosyjskim życie odbiera. Officer ten wkrótce z błędu wyprowadzony został. Jeden z Officerów Rosyjskich wziętych w niewolę pod Seroczynem, zdięty ciekawością znajdował się dnia 10 b. m. na Sejmie i z nadzwyczajną uwagą przysłuchiwał się obradom Izby. Był to zapewne dla niego widok zupełnie nowy. Po skończonych obradach wielu członków jak najuprzejmiej do niego przemawiało, a między innymi szanowny nasz Niemcewicz. Officer ten zapytany czyliby znał Niemcewicza, odpowiedział, że wszyscy Roszanie znają go jako Towarzysza Kościuszki i znakomitego autora.

— Odebrano list z Drezna że Jenerał Kniaziewicz wkrótce przybędzie. Pracował on dotąd dyplomatycznie w naszej sprawie.

Panuje na polu bitwy zupełna cichość. Mocne rekonesanse rozestali nasi na wszystkie strony. Moskale odbyli także niejaki poruszenia. Zdaje się, iż rozpoczęli już rejteradę... są poszlaki, że im i na amunicji zbywa. W tych dniach niezawodnie stanowcza walka nastąpi. Europa wierzyć nie będzie pierwszym doniesieniom, o obecnym stanie rzeczy. Wielkie i walne zwycięstwo, jakieśmy odnieśli 19 b. m. (bo tak je odtąd nazywać należy) rzuciło postrach na nieprzyjaciela. Jeńcy zapewniają, że cią-

gle w nich wstawiano, jakoby garstka powstańców pozostawała do zwalczania; w tym błędzie byli nawet i młodzi officerowie. Kiedy zaś wyszli na pole bitwy i ujrzeli ogromne kolumny wojsk naszych, struchleli i głośno zadziwienie swoje opowiadali. Przy grzebaniu trupów, nasi żołnierze weszli w rozmowy z rosyjskiemi, częstowali ich wódką i chlebem; przedstawiali im świętość sprawy, za którą walczą, co niesłychane na nich zrobiło wrażenie, oświadczyli, że nie mają najmniejszej chęci bić się z Polakami, że ich tylko uwiedziono i oszukano, Jenerałowie nieprzyjacielscy dostrzegłszy tę poufałość, natychmiast cofnąc się żołnierzom kazali, i część trupów została nawet nieopogrzebiona.

Kommandant 5ciu Szwadronów Jazdy Województwa Kaliskego czyli Pułku 1go Ułanów Kaliskich.

Chociaż w obozie i w ciągłym poruszeniu dochodzą mnie Gazety Warszawskie w których w różnym sposobie wystawione jest starcie się Ochotników Kaliskich z Konnopolcami Rosyjskiemi; aby więc publiczność jeden pułk za drugi nie wzięła, mam sobie za powinność ogłosić: iż 3 są Pułki Kaliskie: 1szy Ochotników pod dowództwem Podpułkownika Dłuskiego który najpierw miał sposobność zetrzeć się z nieprzyjacielem. 2gi Pułk Ułanów z dymów Województwa Kaliskiego uformowanych, pod dowództwem mojem odbywał awan-pocztową służbę lecz czoła mu niepokazał nieprzyjaciel. 3ci Dowództwa Podpułkownika Grodzickiego dopiero w połowie naprzód posunięty.

L. Szczaniecki Podpułkownik.

Dziennik nasz N. 54. z dnia 17. m. b. umieścił N. 60. z Merkurego wyjątek z listu jednego z Officerów, w którym wyrażono: że po utarczce pod Siedlcami „Generał Suchorzewski chciał się rejterować, a gdy się to niezgadalo z życzeniem Officerów, prosił Wodza aby im dał Dowódzcę.“ Lecz Jenerał Brygady Mroziński Szef Sztabu Głównego wezwał redakcyą, aby oświadczyć publicznie iż Książę Jęgomie Wódz Naczelny próby podobnej nie otrzymał. Generał Suchorzewski znany z swęj odwagi. Bronić jego sławy wojennej, byłoby rzeczą zbytęzną.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Względem tronu Belgji jeszcze dotychczas wszystko jest w zawieszeniu. Gabinet francuzki urzędowego odmówienia nie wydał. Posłowie Belgijscy czekają na odpowiedź stanowczą względem przyjęcia lub odrzucenia wyboru Xięcia Nemours. W ostatnim protokole londyńskim ma być wyraźne odmówienie, na téj zasadzie, że żaden z członków rodziny którejkolwiek z 5ciu Mocarst należących do podpisania tego protokółu, nie może być podawany na króla Belgów. Xiąże Leichtenberg tymże protokółem jest odsunięty. — Coraz głośniej mówią o zamęzciu jednej z królowien francuzkich, przeznaczonęj na królową Belgijską.

W Paryżu miał być podany budżet Izbie Deputowanych na posiedzeniu z d. 11 b. m.

W Londynie Lord King podał na posiedzeniu parlamentu z d. 8 b. m., dwie petycje przeciwko zastarzałemu systematowi dziesięciu.

W gazecie Rządowej pruskiej czytany nowy Manifest Cesarza Mikołaja, wydany już po jego detronizacji przez nasz Sejm uchwalonęj, a to nawet z powodu téj uchwały.